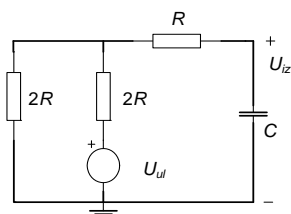

PRVI MEĐUISPIT IZ ELEKTRONIKE 1

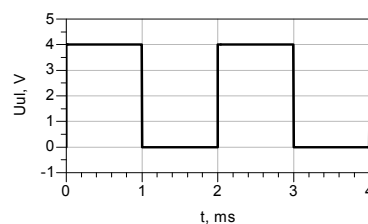
19.10.2009.

PRVA SKUPINA ZADATAKA

1. Za mrežu na slici 1 treba odrediti izlazni napon u stacionarnom stanju ako je na ulaz priključen napon na slici 2. Zadano je $R=10\text{k}\Omega$, $C=1\text{nF}$.

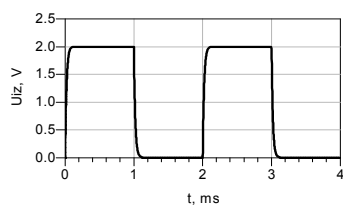

Slika 1. Mreža za 1. zadatak

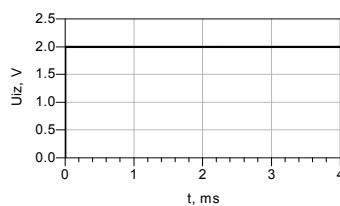

Slika 2. Ulazni napon

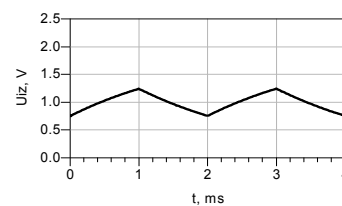
a)***

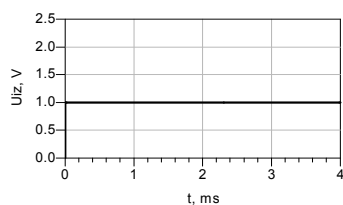
b)

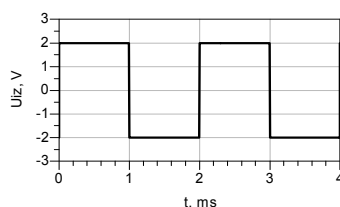
c)

d)

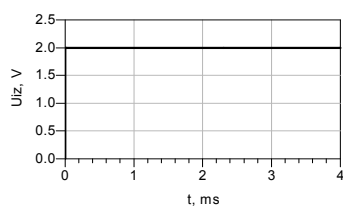

e)

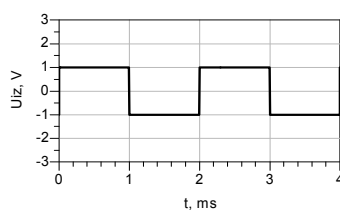

2. Ako se u mreži iz prošlog zadatka kondenzator zamjeni sa novim iznosa $C=100\text{ }\mu\text{F}$ kako će onda izgledati izlazni napon?

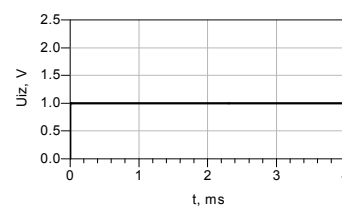
a)

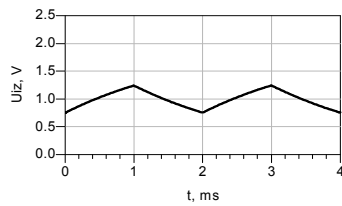
b)

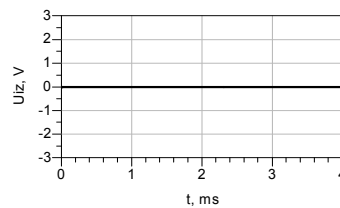
c)***

d)

e)

3. Uzorak silicija je na sobnoj temperaturi, a Fermijeva energija se nalazi 0,2 eV iznad sredine zabranjenog pojasa. Ako se temperatura povisi za 100°C koji tip primjese treba dodati da $E_F - E_{Fi}$ ostane nepromijenjen? Ako se nakon dodavanja druge primjese temperatura dodatno povisi za 100°C, što se dogodi s Fermijevom energijom.

- a) treba dodati donore, E_F se približi sredini zabranjenog pojasa;***
- b) treba dodati donore, E_F se približi vodljivom pojasu;
- c) treba dodati akceptore, E_F se ne mijenja;
- d) treba dodati akceptore, E_F se približi sredini zabranjenog pojasa;
- e) treba dodati akceptore, E_F se približi vodljivom pojasu;

4. Uzorak silicija je na sobnoj temperaturi, a Fermijeva energija se nalazi 0.2 eV iznad vrha valentnog pojasa. Koji nosioci dominiraju u driftnoj struji u opisanom uzorku? Što se dogodi sa specifičnom vodljivošću ako se uzorku dodatno dodaju jednake koncentracije donora i akceptora?

- a) elektroni, specifična vodljivost se ne mijenja;
- b) elektroni, specifična vodljivost poraste;
- c) šupljine, specifična vodljivost se smanji.***
- d) šupljine, specifična vodljivost poraste;
- e) šupljine, specifična vodljivost se ne mijenja;

5. Poluvodič je dopiran donorima koncentracije N_D i akceptorima koncentracije N_A . Vrijedi da je $N_D > N_A$. Točna je sljedeća tvrdnja:

- a) Poluvodič je p -tip i vrijedi $p = N_A - N_D$,
- b) Poluvodič je intrinzičan i vrijedi $n = p = n_i$,
- c) Poluvodič je n -tip i vrijedi $n - p = N_D - N_A$,***
- d) Poluvodič je n -tip i vrijedi $n = N_D - N_A$,
- e) Poluvodič je n -tip i vrijedi $p \cdot n = (N_D - N_A) \cdot n_i$

6. Za koncentracije primjese silicijskog pn -spoja s jednako širokim p i n stranama vrijedi $N_D = 10N_A$. Za taj pn spoj vrijedi (1 bod):

- a) struja je dominantno šupljinska i osiromašeno područje se dominantno širi na p -stranu,
- b) struja je dominantno elektronska i osiromašeno područje se dominantno širi na n -stranu,
- c) struja je dominantno šupljinska i osiromašeno područje se dominantno širi na n -stranu,
- d) struja je dominantno elektronska i osiromašeno područje se dominantno širi na p -stranu,***
- e) ne može se utvrditi na temelju danih podataka

7. Ako na diodu na sobnoj temperaturi ($U_T = 25$ mV) priključimo napon opisan izrazom $u_D = U_D + 5 \sin \omega t$, mV kroz diodu poteče struja $i_D = I_D + 1 \sin \omega t$, mA. Koliki je iznos struje I_D na sobnoj temperaturi. Što se događa sa strujom I_D ako temperatura poraste, a priključeni napon ostane nepromijenjen?

- a) $I_D = 0,2$ mA, struja raste s temperaturom
- b) $I_D = 0,2$ mA, struja pada s temperaturom,
- c) $I_D = 5$ mA, struja pada s temperaturom
- d) $I_D = 5$ mA, struja raste s temperaturom,***
- e) $I_D = 2,5$ mA, struja se ne mijenja s temperaturom

8. Za silicijski pn -spoj priključen na vanjski napon $U = 0,55 \text{ V}$ s koncentracijama primjesa iznosa $N_A = 10^{15} \text{ cm}^{-3}$ i $N_D = 10^{17} \text{ cm}^{-3}$, te širokom p i uskom n stranom (za koje vrijedi da je širina n strane 40 puta manja od difuzijske duljine manjinskih nosilaca na p strani), uz pokretljivosti nosilaca $\mu_n = 2\mu_p$, $T=300\text{K}$, vrijedi (1 bod):

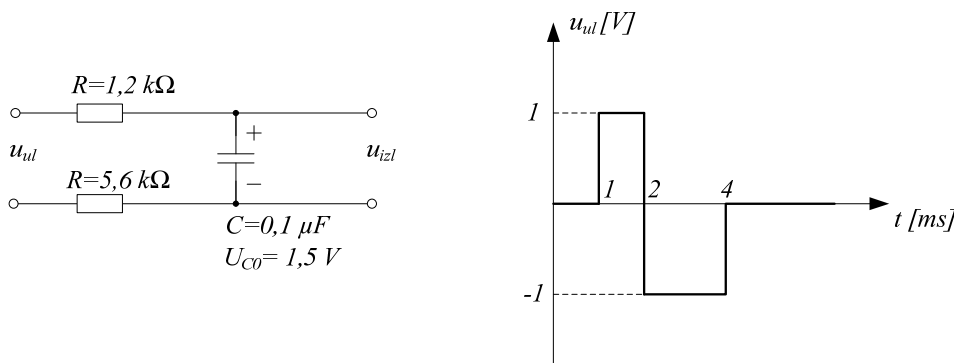
- Difuzijska struja elektrona veća je 2 puta od difuzijske struje šupljina.
- Difuzijska struja elektrona veća je 5 puta od difuzijske struje šupljina.***
- Difuzijska struja elektrona jednaka je difuzijskoj struji šupljina.
- Difuzijska struja elektrona manja je 2 puta od difuzijske struje šupljina.
- Difuzijska struja elektrona manja je 5 puta od difuzijske struje šupljina

9. Za valnu duljinu λ na koju reagira fotodektorska dioda, te za polarizaciju diode pri detekciji, vrijedi:

- $\lambda \leq hc/E_G$, propusna polarizacija;
- $\lambda \leq hc/E_G$, zaporna polarizacija;*
- $\lambda \geq hc/E_G$, propusna polarizacija;
- $\lambda \geq hc/E_G$, zaporna polarizacija;
- $\lambda \leq hc/E_G$, polarizacija nije bitna.

DRUGA SKUPINA ZADATAKA

Zadatak 1. Na slici je zadana RC mreža i napon koji je priključen na njezin ulaz.

1.1. Izračunati vrijednost izlaznog napona u $t = 0 \text{ ms}$ (1 bod).

1.2. Izračunati vrijednost izlaznog napona u $t = 1 \text{ ms}$ (1 bod).

1.3. Izračunati vrijednost izlaznog napona u $t = 2 \text{ ms}$ (1 bod).

1.4. Izračunati vrijednost izlaznog napona u $t = 4 \text{ ms}$ (1 bod).

1.5. Izračunati vrijednost izlaznog napona u $t = 5 \text{ ms}$ (1 bod).

- 1.1.** (a) $u_{iz}(0 \text{ ms}) = 1,235 \text{ V}$
 (b) $u_{iz}(0 \text{ ms}) = -1,5 \text{ V}$
 (c) $u_{iz}(0 \text{ ms}) = 1,5 \text{ V}^*$
 (d) $u_{iz}(0 \text{ ms}) = 0,265 \text{ V}$
 (e) $u_{iz}(0 \text{ ms}) = 1 \text{ V}$

- 1.2.** (a) $u_{iz}(1 \text{ ms}) = 0,252 \text{ V}$
 (b) $u_{iz}(1 \text{ ms}) = 0,36 \text{ mV}$
 (c) $u_{iz}(1 \text{ ms}) = -0,345 \text{ V}$
 (d) $u_{iz}(1 \text{ ms}) = 0,345 \text{ V}^*$
 (e) $u_{iz}(1 \text{ ms}) = 1,345 \text{ V}$

- 1.3.** (a) $u_{iz}(2 \text{ ms}) = 1,381 \text{ V}$
 (b) $u_{iz}(2 \text{ ms}) = 0,965 \text{ V}$
 (c) $u_{iz}(2 \text{ ms}) = 0,849 \text{ V}^*$
 (d) $u_{iz}(2 \text{ ms}) = 1,079 \text{ V}$
 (e) $u_{iz}(2 \text{ ms}) = 1,619 \text{ V}$

- 1.4.** (a) $u_{iz}(4 \text{ ms}) = -0,902 \text{ V}^*$
 (b) $u_{iz}(4 \text{ ms}) = -0,575 \text{ V}$
 (c) $u_{iz}(4 \text{ ms}) = -0,018 \text{ V}$
 (d) $u_{iz}(4 \text{ ms}) = -0,994 \text{ V}$
 (e) $u_{iz}(4 \text{ ms}) = -0,148 \text{ V}$

- 1.5.** (a) $u_{iz}(5 \text{ ms}) = -0,208 \text{ V}^*$
 (b) $u_{iz}(5 \text{ ms}) = -0,58 \text{ mV}$
 (c) $u_{iz}(5 \text{ ms}) = -0,132 \text{ V}$
 (d) $u_{iz}(5 \text{ ms}) = -4,1 \text{ mV}$
 (e) $u_{iz}(5 \text{ ms}) = -0,230 \text{ V}$

Zadatak 2. Silicij je dopiran donorima koncentracije 10^{16} cm^{-3} . Pokretljivosti elektrona i šupljina na 300 K su $800 \text{ cm}^2/\text{Vs}$ i $300 \text{ cm}^2/\text{Vs}$. Odrediti:

- 2.1. Intrinzičnu koncentraciju slobodnih nosilaca ako je silicij doveden na temperaturu pri kojoj je širina zabranjenog pojasa $1,11 \text{ eV}$.
 2.2. Specifičnu vodljivost na 300 K.
 2.3. iznos napona spojenog na silicijski otpornik načinjen od ovako dopiranog silicija oblika kvadra duljine $L = 1 \text{ cm}$ i površine presjeka $S = 1 \text{ mm}^2$ ako struja koja teče kroz otpornik iznosi $76,9 \text{ mA}$ (električno polje u poluvodiču je homogeno; $T = 300 \text{ K}$).
 2.4. Koncentraciju slobodnih nosilaca u siliciju pri temperaturama $T = 300 \text{ K}$ i $T = 400 \text{ K}$.
 2.5. Položaj Fermijeve energije pri temperaturi 300 K prije i poslije dodatnog dopiranja s akceptorima koncentracije $5 \cdot 10^{16} \text{ cm}^{-3}$.

2.1.

- a) $n_i = 1,2 \cdot 10^{10} \text{ cm}^{-3}$
 b) $n_i = 1,4 \cdot 10^{10} \text{ cm}^{-3}$
 c) $n_i = 5,1 \cdot 10^{10} \text{ cm}^{-3}$
 d) $n_i = 9,7 \cdot 10^{11} \text{ cm}^{-3}$
 e) $n_i = 2,2 \cdot 10^{11} \text{ cm}^{-3}$ ***

2.2.

- a) $\sigma = 1,76 \text{ S/cm}$
 b) $\sigma = 1,28 \text{ S/m}$
 c) $\sigma = 0,48 \text{ S/cm}$
 d) $\sigma = 1,28 \text{ S/cm}^{***}$
 e) $\sigma = 0,48 \text{ S/m}$

2.3.

- a) $U = 16 \text{ V}$
 b) $U = 0,06 \text{ V}$
 c) $U = 0,6 \text{ V}$
 d) $U = 0,16 \text{ V}$
 e) $U = 6 \text{ V}^{***}$

2.4.

- a) $n(300\text{K}) = 10^{16} \text{ cm}^{-3}$, $p(300\text{K}) = 2,1 \cdot 10^4 \text{ cm}^{-3}$; $n(400\text{K}) = 10^{15} \text{ cm}^{-3}$, $p(400\text{K}) = 5,2 \cdot 10^{10} \text{ cm}^{-3}$
 b) $n(300\text{K}) = 10^{16} \text{ cm}^{-3}$, $p(300\text{K}) = 2,1 \cdot 10^4 \text{ cm}^{-3}$; $n(400\text{K}) = 10^{16} \text{ cm}^{-3}$, $p(400\text{K}) = 1,3 \cdot 10^7 \text{ cm}^{-3}$
 c) $n(300\text{K}) = 10^{15} \text{ cm}^{-3}$, $p(300\text{K}) = 2,1 \cdot 10^5 \text{ cm}^{-3}$; $n(400\text{K}) = 10^{15} \text{ cm}^{-3}$, $p(400\text{K}) = 5,2 \cdot 10^{10} \text{ cm}^{-3}$
 d) $n(300\text{K}) = 10^{16} \text{ cm}^{-3}$, $p(300\text{K}) = 2,1 \cdot 10^4 \text{ cm}^{-3}$; $n(400\text{K}) = 10^{16} \text{ cm}^{-3}$, $p(400\text{K}) = 5,2 \cdot 10^9 \text{ cm}^{-3}$ ***
 e) $n(300\text{K}) = 10^{16} \text{ cm}^{-3}$, $p(300\text{K}) = 1,1 \cdot 10^3 \text{ cm}^{-3}$; $n(400\text{K}) = 10^{16} \text{ cm}^{-3}$, $p(400\text{K}) = 2,8 \cdot 10^8 \text{ cm}^{-3}$

2.5.

- a) prije dodatnog dopiranja: $E_c - 0,139 \text{ eV}$; poslije dodatnog dopiranja: $E_v + 0,103 \text{ eV}$
 b) prije dodatnog dopiranja: $E_v + 0,212 \text{ eV}$; poslije dodatnog dopiranja: $E_c - 0,176 \text{ eV}$
 c) prije dodatnog dopiranja: $E_v + 0,177 \text{ eV}$; poslije dodatnog dopiranja: $E_c - 0,141 \text{ eV}$
 d) prije dodatnog dopiranja: $E_v + 0,139 \text{ eV}$; poslije dodatnog dopiranja: $E_c - 0,103 \text{ eV}$
 e) prije dodatnog dopiranja: $E_c - 0,212 \text{ eV}$; poslije dodatnog dopiranja: $E_v + 0,176 \text{ eV}$ ***

Zadatak 3. Silicijska pn dioda na p strani ima koncentraciju akceptora $N_A = 10^{17} \text{ cm}^{-3}$. Pokretljivost elektrona na p strani iznosi $900 \text{ cm}^2/\text{Vs}$, a šupljina na n strani $350 \text{ cm}^2/\text{Vs}$. Vrijeme života manjinskih nosilaca na p i n strani je jednako i iznosi $1 \mu\text{s}$. Širine p i n strana su puno veće od difuzijskih duljina. Površina presjeka pn spoja iznosi 1 mm^2 , a temperatura $T = 300 \text{ K}$.

- 3.1. Ako je koncentracija donora na n strani jednaka koncentraciji akceptora na p strani i iznosi $N_D = 10^{17} \text{ cm}^{-3}$ kako se odnose elektronska i šupljinska komponenta struje zasićenja I_S ?
 3.2. Koliko treba iznositi koncentraciju donora na n strani N_D da bi elektronska i šupljinska komponenta struje zasićenja I_S bile jednake?
 3.3. Izračunati struju kroz diodu ako je na njoj priključen napon $U = 0,7 \text{ V}$. Koncentracija donora N_D je kao pod b).
 3.4. Koliki je dinamički otpor diode za napon $U = 0,7 \text{ V}$? Koncentracije donora N_D na n strani je jednaka koncentraciji akceptora N_A na p strani ($N_D = N_A = 10^{17} \text{ cm}^{-3}$ kao u 3.1. dijelu zadatka).
 3.5. Izračunati koncentraciju manjinskih elektrona na granici osiromašenog sloja i kvazineutrnog područja p strane ako je priključen napon na diodi $U = 0,7 \text{ V}$.

3.1.

- a) $1,604^*$
 b) $4,123$
 c) $17,00$
 d) N_A/N_D
 e) $2,571$

3.2.

- a) $N_D = 0,388 \cdot 10^{16} \text{ cm}^{-3}$
 b) $N_D = 2,425 \cdot 10^{10} \text{ cm}^{-3}$
 c) $N_D = 6,24 \cdot 10^{16} \text{ cm}^{-3}$ *
 d) $N_D = 0,6236 \cdot 10^{16} \text{ cm}^{-3}$
 e) $N_D = 1,2 \cdot 10^{15} \text{ cm}^{-3}$

3.3.

- a) $I_D = 1250 \text{ mA}$
 b) $I_D = 10 \text{ mA}$
 c) $I_D = 1,85 \text{ nA}$
 d) $I_D = 18,5 \text{ mA}^*$
 e) $I_D = 200 \mu\text{A}$

3.4.

- a) $r_d = 0,5 \Omega$
 b) $r_d = 1,72 \text{ m}\Omega^*$
 c) $r_d = 10,1 \Omega$
 d) $r_d = 1,4 \Omega$
 e) $r_d = \text{beskonačan}$

3.5.

- a) $n_{p0} = 1,196 \cdot 10^{15} \text{ cm}^{-3}$ *
 b) $n_{p0} = 2,102 \cdot 10^3 \text{ cm}^{-3}$
 c) $n_{p0} = 2,102 \cdot 10^{-3} \text{ cm}^{-3}$
 d) $n_{p0} = 1 \cdot 10^{15} \text{ cm}^{-3}$
 e) $n_{p0} = n_{0p}$

